

Posiedzenie Rady Ochrony Pracy 19 czerwca 2018 r.

Działalność Państwowej Inspekcji Pracy w 2017 r.

Rada Ochrony Pracy na posiedzeniu 19 czerwca 2018 r. zapoznała się ze „Sprawozdaniem z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2017 r. Dokument przedstawił główny inspektor pracy **Wiesław Łyszczek**. Szef PIP poinformował, że w roku sprawozdawczym inspektorzy pracy przeprowadzili prawie 81 tys. kontroli u 64 tys. pracodawców i innych podmiotów gospodarczych. Działania kontrolne ujawniły nieprawidłowości i wykroczenia przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową. Większość z nich dotyczyła niewypłacania lub nieterminowego wypłacenia wynagrodzeń za pracę i innych świadczeń ze stosunku pracy, nieprzestrzegania norm czasu pracy oraz przepisów bhp, zawierania umów cywilnoprawnych w warunkach charakterystycznych dla stosunku pracy.

Ubiegłoroczne działania kontrolno-nadzorcze Państwowej Inspekcji Pracy doprowadziły m.in. do likwidacji bezpośrednich zagrożeń dla życia i zdrowia ponad 77 tys. pracowników i innych osób świadczących pracę. 9,6 tys. osób będących stronami umów cywilnoprawnych oraz blisko 7,5 tys. osób pracujących bez żadnej umowy uzyskało potwierdzenie na piśmie zawartej umowy o pracę. 22,3 tys. pracowników różnych branż wykorzystało zaległe urlopy wypoczynkowe. Inspektorzy pracy wyegzekwowali wypłatę wynagrodzenia i innych świadczeń ze stosunku pracy na kwotę ok. 136 mln zł dla 87 tys. pracowników oraz przeszło 3 mln zł dla ponad 3 tys. osób pracujących na podstawie umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług, wobec których naruszono przepisy dotyczące minimalnej stawki godzinowej. Efektem działań kontrolnych PIP było wprowadzenie – bądź wyeliminowanie nieprawidłowości – ewidencji czasu pracy wobec ponad 75 tys. osób.

Równoległe z działaniami kontrolno-nadzorczymi PIP prowadziła wielokierunkowe przedsięwzięcia o charakterze informacyjno-prewencyjnym. Zrealizowany został II etap 3-letniej kampanii „Włącz bezpieczeństwo przy obróbce drewna”. Przeprowadzono I etap 3-letniej ogólnopolskiej kampanii informacyjno-edukacyjnej „Pracuję legalnie”, pod honorowym patronatem Marszałka Sejmu. Znacząca liczba pracodawców uczestniczyła w programach prewencyjnych PIP: „Prewencja wypadkowa”, „Budowa. Stop wypadkom!”, „Zdobądź Dyplom PIP”, „Przeciwdziałanie negatywnym skutkom stresu w miejscu pracy”. Natomiast w programie „Kultura bezpieczeństwa” udział wzięły 534 szkoły. W roku sprawozdawczym PIP organizowała również konkursy: „Pracodawca – organizator pracy bezpiecznej”, „Poznaj swoje prawa w pracy”, „Bezpiecznie od startu”. Była również współorganizatorem kolejnej edycji konkursu „Bezpieczne gospodarstwo rolne”.

Państwowa Inspekcja Pracy wykazywała również aktywność na forum międzynarodowym. Uczestniczyła w działaniach o charakterze ogólnoeuropejskim oraz współpracowała z organizacjami międzynarodowymi w zakresie ochrony pracy.

Podsumowując swoje wystąpienie, główny inspektor pracy zwrócił uwagę, że prezentowane sprawozdanie jest świadectwem ogromnego zaangażowania i wysiłku inspektorów pracy w egzekwowanie praw pracowniczych. Ale – jak podkreślił – pokazuje przede wszystkim skalę problemów, z jakimi zmagają się pracownicy, w rozwiązaniu których szukają pomocy Państwowej Inspekcji Pracy. Zwrócił uwagę, że Inspekcja Pracy mogłaby być bardziej skuteczna, gdyby inspektorzy otrzymali dodatkowe instrumenty prawne, adekwatne do obecnych wyzwań i zagrożeń występujących na rynku pracy.

Z propozycji legislacyjnych PIP W. Łyszczek wymienił m.in. uproszczenie procedur wszczynających kontrolę, w tym zniesienie obowiązku przedstawiania dodatkowego upoważnienia do prowadzenia kontroli. Do tego celu winna wystarczać – jak w innych krajach UE – legitymacja służbowa inspektora pracy. Następnie – wyposażenie inspektorów pracy w uprawnienie do wydawania decyzji administracyjnych skutecznie przekształcających umowy cywilnoprawne w umowy o pracę w sytuacjach, gdy praca na podstawie umów cywilnoprawnych świadczona jest w warunkach charakterystycznych dla stosunku pracy.

Kończąc swoje wystąpienie szef PIP przewodniczącemu Rady Ochrony Pracy posłowi **Januszowi Śniadkowi** i członkom Rady, resortowi rodziny, pracy i polityki społecznej na czele z minister **Elżbietą Rafalską** i wiceministrem **Stanisławem Szwedem**, partnerom PIP – pracodawcom, związkom zawodowym, społecznym inspektorom pracy – za wsparcie Inspekcji w działaniach na rzecz ochrony pracy. Podziękował również środowisku inspektorskiemu za wysiłek i determinację w realizacji ustawowych zadań Państwowej Inspekcji Pracy.

W dyskusji członkowie Rady wysoko oceniali działalność nadzorczo-kontrolną i prewencyjną Państwowej Inspekcji Pracy. Dziękowali inspektorom pracy za zaangażowanie w egzekwowaniu przestrzegania przepisów prawa pracy i zwalczanie zjawisk patologicznych. Mówili także o działaniach na rzecz wzrostu zatrudnienia w PIP. Poparli wnioski legislacyjne zgłoszone przez głównego inspektora pracy.

Stanowisko w sprawie przedłożonego sprawozdania Rada przyjmie na następnym posiedzeniu.

Rada przyjęła stanowisko w sprawie stresu w miejscu pracy. Zaleca w nim m.in. kontynuowanie systematycznych kontroli przedsiębiorstw dotyczących przestrzegania przepisów Kodeksu pracy związanych z zagrożeniami psychospołecznymi, w tym

przeciwdziałaniem mobbingowi w pracy, przestrzeganiem czasu pracy, stałe monitorowanie dynamicznie zmieniających się zjawisk na rynku pracy pod kątem pojawienia się nowych zagrożeń psychospołecznych oraz ich wpływu na samopoczucie i zdrowie pracowników, wspieranie partnerów społecznych w skutecznej implementacji na polskim rynku pracy europejskich porozumień dotyczących stresu w pracy, przemocy i nękania w pracy oraz aktywnego starzenia się i solidarności międzypokoleniowej.